

Opinie: ‘Om corona eronder te krijgen moet de overheid wel meedoen’

Alleen samen krijgen we corona eronder, zeggen de politieke leiders. Esther van Fenema en Danielle Braun vragen zich af waarom er dan geen vaccinatiepaspoort komt.

Het Parool 12 maart 2021, 7:59

Het is niet onredelijk van iemand te verlangen dat hij aantoonst ingeënt te zijn, voordat je hem toelaat op een plek waar veel mensen bijeen zijn, stellen Danielle Braun en Esther van Fenema.

Het is een hot item waar weinig politici de vingers aan willen branden: het vaccinatiepaspoort. Dat laat zien dat je bent ingeënt tegen corona en kan privileges geven zoals het bezoeken van een theater of een festival, eten in een restaurant, reizen of entree tot een land. Israël heeft daarvoor de *green card* ingevoerd. Zweden en Denemarken zijn hard op weg dat voorbeeld te volgen, net als landen in Azië.

Antivaxers hebben uiteenlopende motieven voor hun opstelling, zoals geloofsovertuiging, verantwoordelijkheid voor een ongeboren kind of een zwakke gezondheid. Soms is angst voor bijwerkingen het motief.

Vaccinatieweigeraars zijn niet helemaal nieuw. Er was altijd al een kleine groep mensen die wegens angst, of op religieuze of levensbeschouwelijke grond niet gevaccineerd wenste te worden. Die groep is tamelijk stabiel qua overtuigingen en omvang, zien we eigenlijk in alle landen en is van alle tijden.

Ikke-ikke-ikke

Deze keer zeggen antivaxers dat ‘er een chip in het vaccin zit’ of dat het vaccin ‘onderdeel is van een plan om ons eronder te krijgen’. Meestal komt er ook een hoop ikke-ikke-ikkevocabulaire voorbij. ‘Ik word toch niet echt ziek van corona.’ ‘Ik ben toch gezond?’ ‘Moet ik opdraaien voor die oudjes?’ ‘Laten we alleen de kwetsbaren vaccineren.’

Van Instagrammeisjes tot Thierry Baudet, van yogajuf tot rapper; je niet laten vaccineren is de ultieme individuele keuze die jouw eigenheid onderstreept. Jij laat zien dat je niet bezwijkt onder maatschappelijke druk of overheidsterreur en jouw immuunsysteem overstijgt aardse onbenulligheden.

Het is de climax van onze geïndividualiseerde samenleving. Van bevoorrecht bezig zijn met je eigen gezondheid, al knabbelend op een met jodium verrijkt zeewiercrackertje of een met antibiotica gevulde frikandel in je mond proppend, terwijl je wacht op ‘de vrijheidskaravaan’.

Het is lak hebben aan je medeburger met downsyndroom, aan je bejaarde tante, aan het deel van de wereldbevolking dat niet aan z'n hiv-remmers kan komen door corona. Het is het totale ontbreken van deugden als zorgzaamheid, solidariteit, naastenliefde, je bewust zijn dat je onderdeel bent van een groep die wij ‘samenleving’ plegen te noemen.

Groepsprivileges

Een overheid die te lang aarzelt of te soft is uit angst uit de toon te vallen bij deze salonfähige nieuwe bubbel, verwaarloost in feite haar bevolking. Een beetje polderen, een beetje gedogen, weer een dialoogtafel of inspraakrondje.

Om als samenleving te kunnen functioneren, is het nodig dat een overheid in sommige gevallen het belang van de groep boven dat van een enkel moreel bezwaard individu mag stellen. Inenten doe je nu eenmaal niet alleen voor je eigen gezondheid, maar ook om te zorgen dat onze kinderen veilig naar de crèche kunnen.

Daarbij is uiteraard de lichamelijke integriteit belangrijk. Inenten kun je daarom nooit verplichten. Maar je kunt iemand wel vragen aan te tonen dat hij of zij is ingeënt, voordat je hem of haar toelaat op een plek waar veel mensen bijeen zijn. Wie groepsprivileges wil hebben, moet ook meedoen met de groep en ikke-ikke-ikke overboord zetten.

‘Alleen samen krijgen we corona eronder’ was toch de overheidsslogan? Nu komt het erop aan of de overheid dat ook echt samen durft te doen. Of blijven we als dat sneue jongetje bij de gymnastiekles aan de zijlijn toekijken terwijl het leven in de rest van de wereld wél weer op gang komt en voeren we over

vijf maanden alsnog schokschouderend een green card in nadat we er voldoende over gepolderd hebben.

En laten we eerlijk zijn: we hebben al lang allerlei vaccinatiepaspoorten. Veel landen in Afrika en Zuid-Amerika vragen om een bewijs van inenting tegen gele koorts. Sommige crèches in Nederland vroegen al om bewijs van inenting in het Rijksvaccinatieprogramma.

We kunnen het ons als klein land niet permitteren solo te gaan en op onze individualistische terp te blijven zitten. De wereld draait door. Als groep. Wij zijn daar graag bij. En doen wel mee.

Danielle Braun, corporate antropoloog en directeur van de Academie voor Organisatiecultuur.

Esther van Fenema, psychiater en lijsttrekker voor NLBeter.